

ความเป็นธรรมของสัญญาค้ำประกันตาม
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557
และ (ฉบับที่ 21) พ.ศ.2558

The Fairness of the Contract of Suretyship in
accordance with the Civil and Commercial Code
Amendment Act (No.20) 2014 and (No.21) B.E.
2558

ไฉไล ศักติวรพงษ์

Chailai Sakdivorapong





ความเป็นธรรมของสัญญาค้ำประกันตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557 และ (ฉบับที่ 21) พ.ศ.2558

The Fairness of the Contract of Suretyship in accordance with the Civil and Commercial Code Amendment Act (No.20) 2014 and (No.21) B.E. 2558

ไฉไล ศักติวรพงศ์¹

Chailai Sakdivorapong

บทคัดย่อ

สืบเนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิมไม่ได้คุ้มครองและให้ความเป็นธรรมอย่างเพียงพอแก่ผู้ค้ำประกันซึ่งมิใช่ลูกหนี้ชั้นต้น แต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมตนต่อเจ้าหนี้ในการชำระหนี้แทนลูกหนี้ และในทางปฏิบัติ เจ้าหนี้นักอาศัยอำนาจต่อรองสูงกว่ากำหนดข้อตกลงที่ทำให้ผู้ค้ำประกันต้องรับภาระหนักเกินสมควร จึงมีการปรับปรุงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยมีการเริ่มแนวคิดที่จะปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ค้ำประกันตั้งแต่ พ.ศ.2554 และในเวลาต่อมา มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557 และ (ฉบับที่ 21) พ.ศ.2558 ซึ่งในส่วนประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557 ได้มีการยกเลิกมาตรา 681 เดิมและกำหนดบทบัญญัติใหม่ ให้การค้ำประกันเพื่อหนี้อันสมบูรณ์หรือหนี้อันอนาคตหรือหนี้อันมีเงื่อนไข จะต้องมีการระบุวัตถุประสงค์ ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงินสูงสุด และระยะเวลาในการก่อหนี้ค้ำประกัน เพื่อให้ผู้ค้ำประกัน

¹ อาจารย์ประจำ หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (รองศาสตราจารย์)

ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบตามสัญญาประกันอย่างชัดเจน มิใช่การ
 คำประกันอย่างไม่มีขอบเขตและไม่อาจใช้สิทธิโต้แย้งได้ดังเช่นกฎหมายเดิม อย่างไรก็ตาม
 กิติ ในส่วนกิจการต่อเนื่องหลายครั้งอาจไม่ระบุข้อมูลดังกล่าวก็ได้ นอกจากนี้ มีการ
 วางหลักไว้ว่า ข้อตกลงให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม รวมทั้งข้อตกลงที่
 แตกต่างไปจากกฎหมายหรือข้อตกลงใดๆ ที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้ำประกันให้ผู้ค้ำ
 ประกันต้องรับภาระเกินสมควร เป็นโมฆะ และข้อตกลงที่ผู้ค้ำประกันทำไว้ล่วงหน้า
 ก่อนเจ้าหนี้ผ่อนเวลา อันมีผลเป็นการให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลา ข้อตกลงนั้นใช้บังคับไม่ได้
 อีกต่อไป อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557
 จะสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ค้ำประกัน แต่ก็ก่อให้เกิดปัญหาและเป็นอุปสรรคใน
 การประกอบธุรกิจบางส่วน จึงมีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
 (ฉบับที่ 21) พ.ศ.2558 เพื่อผ่อนคลายความเคร่งครัดของกฎหมาย (ฉบับที่ 20)
 พ.ศ.2557 สร้างความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสิทธิผู้ค้ำประกัน และลดอุปสรรคใน
 การดำเนินธุรกิจ เพื่อให้เศรษฐกิจในระดับมหภาคสามารถดำเนินต่อไปได้ เช่น อนุโลม
 ให้นิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ค้ำประกัน สามารถผูกพันเพื่อรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะ
 เป็นลูกหนี้ร่วมได้ และไม่มีสิทธิเรียกร้องให้เจ้าหนี้เรียกให้ลูกหนี้ชำระก่อน ตลอดจนไม่
 สามารถเรียกร้องให้บังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ลูกหนี้ให้ไว้เป็นประกันแก่เจ้าหนี้ก่อน
 ได้ ทั้งนี้ ในส่วนข้อตกลงยินยอมให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลากับผู้ค้ำประกันล่วงหน้า สามารถ
 กระทำได้ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันเป็นสถาบันการเงิน หรือค้ำประกันเพื่อสินจ้างเป็นปกติ
 ธุระ ทั้งนี้ เมื่อได้วิเคราะห์หลักการและเหตุผลดังกล่าว เห็นว่ากฎหมายที่ปรับปรุง
 แก้ไขในปี พ.ศ.2557 และ พ.ศ.2558 สามารถเป็นหลักประกันในการคุ้มครองและให้
 ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันอย่างแท้จริง

คำสำคัญ : เจ้าหนี้; ลูกหนี้; ผู้ค้ำประกัน

Abstract

According to the former Civil and Commercial Code, it did not protect and provide sufficient fairness to the third party surety who was not the principal debtor and had to repay to the creditor on behalf of the debtor. In practice, the creditor often relied on higher negotiating



power to set the advantageous suretyship agreement which caused more burdens to the surety. Therefore, the provisions of the surety had been initiated to amend since B.E. 2554. Later, the Civil and Commercial Code (No.20) B.E.2557 and (No.21) B.E.2558 were promulgated. Section 681 of the Civil and Commercial Code (No.20) B.E.2557 was repealed and replaced by the new provisions (No.21) B.E.2558. Except for the continuing business, the purpose, the type of maximum amount, and the duration of the obligation must be specified for valid obligation, future or conditional obligation to ensure that the surety is clearly informed about the liability under the suretyship contract which is different from the original law, that is: boundless and no authority to defend. A joint-liability agreement with the debtor, including terms that are different from any law or agreement increasing the burden on the surety shall be voided. Also the consents to the delay the payment in advance are not bound. Although the Civil and Commercial Code (No.20) B.E.2557 ensured fairness for the surety, it caused problems and barriers in doing business. Therefore, the Civil and Commercial Code Amendment Act (No.21) B.E.2558 was promulgated to decrease the strictness of the law (No.20) B.E.2557, to balance the protection of the surety's rights, to reduce barriers to do business and to facilitate the macro level economy. For example, the juristic surety can be held liable for the joint debtor or as a joint debtor. Also, the surety may require no rights to demand the debtor to be first called upon to perform or make the obligation against the property of the debtor. In the case that the surety who is financial institution or the person regularly doing business as the surety is allowed to make consent to the payment delay in advance. In the writer's opinion, the principles and rationales of the amended law of B.E.2557 and B.E.2558 can sufficiently be a guarantee

for protection and fairness of the surety and eliminate a barrier to conduct business as well.

Keywords: Creditor; Debtor; Surety

บทนำ

ในการทำธุรกิจให้เจริญก้าวหน้าและแผ่กิ่งก้านสาขาออกไปมากเท่าไรก็จะเป็นผลดีต่อประเทศชาติในการสร้างงาน สร้างเงิน แต่มีใช้ทุกกลุ่มธุรกิจจะมีต้นทุนในมือเต็มที่ ฉะนั้นการมีเครดิตสามารถกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญ ขณะเดียวกันผู้ให้กู้ก็ต้องหวังผลประโยชน์ตอบแทนให้คุ้มรวมทั้งต้องมีความมั่นใจว่าจะได้รับชำระหนี้ ข้อกำหนดในสัญญาจึงเกิดขึ้นขั้นแรกใช้บุคคลเป็นผู้ค้ำประกัน แต่แหล่งทุนในฐานะเจ้าหนี้จะมีอำนาจต่อรองมากกว่าเพราะสามารถอนุมัติการปล่อยเงินกู้หรือไม่ก็ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกันเดิมได้กำหนดความรับผิดของผู้ค้ำประกันไว้เต็มที่ เพราะถือว่าเมื่อยอมตนมาเป็นคู่สัญญาแล้วแสดงว่าควรจะรับผิด อย่างไรก็ดี คำว่าค้ำประกัน นั้น ถูกนำไปใช้ในหลายบริบทกฎหมาย เช่น การประกันตัวผู้ต้องหาในคดีอาญา การค้ำประกันในศาลเพื่อประกันการชำระหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งแม้กรณีดังกล่าวจะถูกเรียกหรือเข้าใจกันว่าเป็นการค้ำประกัน แต่ก็มีใช้การค้ำประกันตามนัยแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์² นอกจากนี้ยังมีคำพิพากษาฎีกาที่ 6088/2550 วางหลักไว้ว่า การกำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องปฏิบัติหรือรับภาระเกินกว่าที่จะพึงคาดหมายได้ตามปกตินั้นไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน คู่สัญญาสามารถตกลงเป็นอย่างอื่นได้³ โดยกำหนดไว้ในสัญญาให้ผู้ค้ำประกันร่วมรับผิดในหนี้ที่ค้ำประกันอย่างลูกหนี้ร่วม หรือให้ผู้ค้ำประกันสละสิทธิเกี่ยงให้เจ้าหนี้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อน หรือสละสิทธิเกี่ยงให้บังคับ

² สุพจน์ คุ้มานะชัย. *ย่อหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะค้ำประกัน* จำนอง และจำนำ. 2550 น. 2.

³ พินิจพิเคราะห์เกี่ยวกับข้อตกลงที่แตกต่างจากบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยค้ำประกันข้อตกลงให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงว่าผู้ค้ำประกันจะไม่ยกข้อต่อสู้เพื่อให้หลุดพ้นความรับผิด ข้อตกลงสละสิทธิในการยกอายุความข้อต่อสู้ เป็นการตกลงยกเว้นบทบัญญัติของกฎหมายที่ไม่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงสามารถทำได้และข้อตกลงอื่นๆ ในสัญญาก็มิได้มีผลให้ผู้ค้ำประกันรับภาระเกินกว่าที่วิญญูชนจะพึงคาดหมายได้ตามปกติ ไม่ใช่ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 จึงใช้บังคับได้



ชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ลูกหนี้ให้ประกันแก่เจ้าหนี้ก่อน ดังนั้น เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้เจ้าหนี้จะบังคับชำระหนี้เอาแก่ผู้ค้ำประกันทันที **ซึ่งไม่น่าจะเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกัน**³ ขณะที่ศาลฎีกาได้ยึดแนวทางในการวินิจฉัยคดีตั้งแต่ปี พ.ศ.2522 และใช้หลักนี้มาจนถึงปี พ.ศ.2550 ดังกล่าวมาแล้ว โดยกำหนดข้อตกลงอันเป็นการยกเว้นสิทธิของผู้ค้ำประกันตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือบางครั้งให้รับผิดเสมือนเป็นลูกหนี้ขั้นต้น ทำให้ผู้ค้ำประกันกลายเป็นผู้ถูกฟ้องล้มละลายเป็นจำนวนมาก⁴ จนเป็นผลให้เริ่มต้นปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับแรกว่าด้วยเรื่องค้ำประกัน (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557 ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2557 และมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2558 เป็นต้นไป

ภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557 แล้ว ปรากฏว่าเกิดผลกระทบต่อหลายฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่ต้องการให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกครั้ง คณะรัฐมนตรีจึงมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย (คพก.) รับผิดชอบพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมอีกครั้ง จนเกิดพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ.2558 เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของกฎหมาย (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557

การพัฒนาของกฎหมายว่าด้วยค้ำประกัน

การค้ำประกันได้มีกล่าวถึงในกฎหมายโบราณคือ พระไอยการลักษณะกัณฑ์บทที่ 46 และลักษณะตระละการบทที่ 84 อย่างไรก็ตามกฎหมายดังกล่าวไม่ได้เป็นที่มาของกฎหมายค้ำประกันของกฎหมายปัจจุบันแต่อย่างใด ขณะที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการค้ำประกัน มีรากฐานมาจากกฎหมายหลายประเทศที่ใช้ประมวลกฎหมาย ได้แก่ กฎหมายค้ำประกันของประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมัน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และประเทศญี่ปุ่น⁵ นำมาเป็นส่วนหนึ่งของประมวลกฎหมาย

⁴ สถาบันวิจัยรพีพัฒนศักดิ์ สำนักงานศาลยุติธรรม, ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการบังคับใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่แก้ไขใหม่, 2557 น. 36 -39.

⁵ ชัชฎาภรณ์ ประยูรวงษ์, กฎหมายค้ำประกันและการจำนองที่แก้ไขเพิ่มเติม : ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันและผู้จำนอง, 2558 น. 2

⁶ มานวราชเสวี, อุทาหรณ์สำหรับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1 - 2 ฉบับกร่างกฎหมาย : ที่มาของกฎหมายในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1 - 5, 2533 น. 23

แพ่งและพาณิชย์ของไทยเกี่ยวกับการค้ำประกันซึ่งมีข้อบกพร่องนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขกฎหมายเป็นลำดับไป ดังนี้

ลำดับที่ 1 คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย (คพก.) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีข้อสังเกตในหลักการเพื่อเสนอแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนของบทบัญญัติว่าด้วยการค้ำประกัน เนื่องจากระบบกฎหมายไทย⁷ ยังไม่แยกพาณิชย์ออกจากกฎหมายแพ่ง การแก้ไขกฎหมายค้ำประกันที่มุ่งคุ้มครองบุคคลในแง่ความสำคัญทางแพ่งนั้น อาจลดความไม่เป็นธรรมให้แก่ผู้ค้ำประกันที่เป็นปัจเจกบุคคลได้ระดับหนึ่ง

ลำดับที่ 2 เริ่มพิจารณาครั้งแรกเมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ.2554 พิจารณาเสร็จเมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ.2554 โดยจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นสองครั้ง เมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ.2555 และ 30 มีนาคม พ.ศ.2555 ได้เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งให้ข้อสังเกตดังนี้ การแก้ไขกฎหมายค้ำประกันที่มุ่งคุ้มครองบุคคลในแง่ความสัมพันธ์ทางแพ่ง อาจลดความไม่เป็นธรรมให้แก่ผู้ค้ำประกัน แต่ขณะเดียวกันอาจสร้างปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนเป็นการจำกัดเสรีภาพในแง่ความสำคัญเชิงพาณิชย์ของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นธุรกรรมในเชิงพาณิชย์⁸

ลำดับที่ 3 คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย (คพก.) ได้เผยแพร่ร่างกฎหมายผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อรับฟังความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป และนำความคิดเห็นทั้งหมดมาประกอบการพิจารณาร่างกฎหมายด้วย จึงนำเสนอร่างดังกล่าวต่อสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2556

ลำดับที่ 4 ในปี พ.ศ.2556 ได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอกฎหมายค้ำประกันที่แก้ไขต่อคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.) เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ.2557 ในที่สุด คสช. มีมติให้เสนอกฎหมายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติและประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2557 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2558

⁷ เดชอุดม ไกรฤทธิ, พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557 (บทบัญญัติว่าด้วยหนี้ ค้ำประกัน จำนวน), 2558 น. 8.

⁸ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่..) พ.ศ., (กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2557)



ลำดับที่ 5 จากการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557 มีกระแสดักดันจากความคิดกังวลหลังการประกาศบังคับใช้ ตัวแทนของสถาบันการเงินต่างๆ ได้มีการเคลื่อนไหวเรียกร้องผ่านสมาคมธนาคารไทย จนทำให้นายมีชัย ฤชุพันธ์ นำเสนอปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หมวดค้ำประกันและจำนองรอบสอง โดยจากการพิจารณาของที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 ในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เป็นการเร่งด่วนเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 ซึ่ง สนช. มีมติรับหลักการในวาระแรก และแต่งตั้งกรรมาธิการวิสามัญ 15 คน ขึ้นพิจารณาโดยให้กฎหมายมีผลย้อนหลังขณะที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557 ได้ประกาศใช้ไปแล้วให้คงใช้ต่อไป เมื่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับใหม่ผ่านการพิจารณาและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทั้งสองฉบับได้บังคับใช้จนถึงปัจจุบัน

ลำดับที่ 6 ผลของการแก้ไขพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557 เกิดความกังวลของภาคเอกชนเพราะไม่เข้าใจตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งประสงค์จะคุ้มครองบุคคลที่ไม่ได้เป็นลูกหนี้โดยตรงให้ได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ค้ำประกัน ซึ่งอยู่ในฐานะของลูกหนี้ชั้นที่ 2 เพราะความจริงแล้วกฎหมายซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมยังคงซึ่งหลักการในความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันตามสัญญาค้ำประกันที่ทำไว้กับเจ้าหนี้เหมือนเดิม⁹ เพื่อผ่อนคลายความวิตกต่อการแก้ไขกฎหมายฉบับแรก จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขและเสนอพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 เป็นต้นไป

แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นธรรม

มิติของความเป็นธรรมมีหลากหลายประการ เช่น ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของความเป็นธรรมว่าคือ ความยุติธรรม แม้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 27

⁹ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่..) พ.ศ., เรื่องเสร็จที่ 110/2558, น.6

ได้กล่าวถึงเรื่องความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ในคำพิพากษาฎีกาที่ 114/2459 วินิจฉัยว่า ความยุติธรรม แปลว่า ความประพฤติอันชอบด้วยพระราชกำหนดกฎหมายเท่านั้น ความเห็นส่วนบุคคลย่อมแปรปรวนต่างๆไม่ยุติเป็นยุติธรรมได้ และปัญหา อุดชาชน¹⁰ ได้อธิบายไว้ว่า กฎหมายเป็นบ่อเกิดแห่งความยุติธรรม กฎหมายคือความยุติธรรมอะไรที่กฎหมายบัญญัติจะมีความยุติธรรมในตัวเอง ส่วนกฎหมายจะยุติธรรมหรือไม่จะอยู่ที่การบังคับใช้ กฎหมายตามวัตถุประสงค์ที่มีประสิทธิภาพแค่ไหนเพียงใด ตามแนวคิดของนักกฎหมาย บ้านเมืองเห็นว่ากฎหมายกับความยุติธรรมนั้นสามารถแยกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง และเป็นแนวคิดที่มีอิทธิพลต่อระบบกฎหมายนานาประเทศ นอกจากนี้มีแนวคิดของนักปรัชญาการเมืองชาวอเมริกันชื่อ จอห์น รอลส์ (John Bordley Rawl)¹¹ กล่าวถึงทฤษฎีความเป็นธรรม (A Theory of Justice, 1971) ว่า ความยุติธรรม การประนีประนอมอย่างมีหลักการระหว่างเสรีภาพ (Liberty) โดยนำเสนอให้เห็นแนวคิดที่มองความยุติธรรมเสมือนการปฏิบัติต่อกันอย่างเป็นธรรม (Justice as Fairness) รอลส์ใช้แนวคิดดังกล่าวเป็นหลักในการถ่ายทอดเนื้อหาของความยุติธรรมในฐานะที่เป็นการปฏิบัติต่อกันอย่างเป็นธรรม เขาพยายามที่จะแสวงหาหนทางแก้ไขปัญหาคำคัญอย่างหนึ่ง คือ การกระจายความยุติธรรม (Distributive Justice)

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการพิจารณาความเป็นธรรมทางกฎหมายของหลักคำประกันที่กฎหมายควรให้ความคุ้มครองแก่บุคคลอย่างเสมอภาค

การบัญญัติกฎหมายนั้น ผู้ร่างมีเจตนาที่จะก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เกี่ยวข้อง แต่บางครั้งมีผู้ที่พยายามตีความกฎหมาย ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ดังหลักการของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.2468 เดิมบัญญัติเรื่องคำประกันไว้กว้างๆ ทำให้มีการนำไปใช้เกิดความเสียหายแก่คู่สัญญา โดยที่กฎหมายไม่อาจเข้าไปคุ้มครองได้ดังนี้

1) การคำประกันนั้นในอนาคตไม่มีขอบเขตชัดเจน สามารถคำประกันได้ ทำให้ผู้คำประกันต้องรับภาระหนี้ ที่ตนเองไม่อาจคาดเดาได้ว่ามีจำนวนเท่าไร นานแค่ไหน

¹⁰ ปัญญา อุดชาชน, ความยุติธรรมกับรัฐธรรมนูญภายใต้ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ.2558, น.6.

¹¹ กิตติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์, ทฤษฎีความยุติธรรมของจอห์น รอลส์ (2543)



2) ผู้ค้าประกันอาจต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมไม่ได้และข้อสัญญาที่ไม่เป็นโมฆะนั้นคือเจ้าหนี้สามารถเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ได้โดยไม่ต้องเรียกจากลูกหนี้ก่อน

3) กฎหมายไม่ห้ามหากเจ้าหนี้ใช้อำนาจต่อรองที่ได้เปรียบของเจ้าหนี้ ให้ผู้ค้าประกันทำข้อตกลงที่แตกต่างจากกฎหมายกำหนดไว้ และข้อตกลงนั้นก็จะมีผลสมบูรณ์ เป็นเหตุให้ผู้ค้าประกันต้องผูกพันตามข้อตกลงที่เพิ่มขึ้น

4) กฎหมายเดิมนั้นไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจน ในเรื่องของเวลาบอกกล่าวให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้อื่นมีผลให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นความรับผิด เท่ากับผู้ค้าประกันต้องมีการหนี้ที่ตนมิได้เป็นผู้สร้างติดตัวไปตลอด

5) ในส่วนของการปรับโครงสร้างหนี้เป็นการตกลงระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ โดยผู้ค้าประกันไม่มีส่วนในการร่วมเจรจา ทำให้ไม่สามารถหลุดพ้นความรับผิด ยังคงต้องรับผิดชอบในฐานะของผู้ค้าประกันต่อไป ถือว่าไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง ที่ตนต้องรับภาระในหนี้แต่ไม่ได้เข้าไปต่อรอง หรือทำข้อตกลงร่วมกันแต่อย่างใด

6) การผ่อนเวลาชำระหนี้ของเจ้าหนี้ให้ลูกหนี้ มีผลผูกพันผู้ค้าประกันที่ต้องรับภาระการผ่อนเวลานั้นไปด้วย ทำให้ภาระของผู้ค้าประกันยืดยาวต่อไปแทนที่จะจบเมื่อครบกำหนดสัญญา

จากผลของการตีความเป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้แต่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกันดังกล่าวจึงมีแนวคิดในการพัฒนานกฎหมายและแก้ไขโดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557 อันประกอบด้วย

1) เจ้าหนี้อาจให้ผู้ค้าประกัน ทำสัญญาค้ำประกันเพื่อหนี้ในอนาคตได้แต่ต้องระบุมูลหนี้ให้ชัดเจนคือจำนวนเงินค้ำประกันสูงสุดที่ค้ำประกัน และกำหนดวันสิ้นสุดของการค้ำประกันเพื่อให้ผู้ค้าประกันทราบ รวมถึงเตรียมพร้อมรับภาระอันหนักนี้

2) เจ้าหนี้จะให้ผู้ค้าประกันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมไม่ได้ เป็นโมฆะ ยกเว้นผู้ค้าประกันเป็นนิติบุคคลและยินยอมเข้าผูกพัน ผูกพันตนเพื่อรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม กรณีนี้นิติบุคคลจะไม่มีสิทธิเกี่ยงให้เจ้าหนี้เรียกชำระหนี้จากลูกหนี้ก่อน หรือยกข้อต่อสู้อื่นๆที่สามารถยกขึ้นต่อสู้ได้ เหตุผลของการกำหนดเพิ่มเติมให้นิติบุคคลเป็นลูกหนี้ร่วมได้ เนื่องจากการทำธุรกิจเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่เจ้าหนี้ด้วยการนำสถาบันการเงินซึ่งเป็นนิติบุคคลเข้าค้ำประกันอย่างลูกหนี้ร่วม จะทำให้ง่ายแก่การปล่อยสินเชื่อของเจ้าหนี้

3) ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันที่แตกต่างไปจากมาตรา 681 วรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม (หนี้ค้ำประกันต้องเป็นหนี้สมบูรณ์) มาตรา 694 (สิทธิของผู้ค้ำประกันยกข้อต่อสู้เรื่องอายุความ) มาตรา 698 (ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบหากหนี้ของลูกหนี้ระงับ) มาตรา 699 (สิทธิการยกเลิกสัญญาค้ำประกัน) ให้มีผลเป็นโมฆะเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ค้ำประกัน

4) เจ้าหนี้ต้องบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันภายใน 60 วันนับแต่วันที่ถูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันไม่ได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้ำประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ กรณีที่เจ้าหนี้ไม่มีหนังสือบอกกล่าวภายในเวลาดังกล่าว ผู้ค้ำประกันก็จะหลุดพ้นจากความรับผิดชอบดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนตลอดจนค่าภาระติดพันในหนี้ที่เกิดขึ้นหลังจากการพ้นกำหนดเวลา นั้น

ในกรณีที่กำหนดให้เจ้าหนี้บอกกล่าวภายใน 60 วันนับแต่ถูกหนี้ผิดนัด เพื่อให้ผู้ค้ำประกันได้รู้ตัวว่าผู้ค้ำประกันจะต้องรับภาระในฐานะลูกหนี้ชั้นที่สองเฉพาะหลังจากได้รับคำบอกกล่าวเท่านั้น หากไม่กำหนดเช่นนี้เจ้าหนี้อาจเรียกให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบทันทีเมื่อลูกหนี้ผิดนัด อย่างไรก็ตามผู้ค้ำประกันอาจเข้าชำระหนี้เมื่อหนี้ของลูกหนี้ถึงกำหนด เพื่อจะได้ปลดเปลื้องภาระของตน นอกจากนี้ผลของการไม่มีคำบอกกล่าวของเจ้าหนี้ ผู้ค้ำประกันก็ยังคงรับผิดชอบในหนี้ตามสัญญาค้ำประกันซึ่งเป็นหนี้ประธาน แต่ไม่ต้องรับผิดชอบในดอกเบี้ยค่าสินไหมทดแทนตลอดจนค่าภาระติดพันหลังพ้นกำหนดเวลา ที่เจ้าหนี้ควรจะบอกกล่าว

5) หากเจ้าหนี้กระทำการใดอันเป็นผลให้ลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้มีผลเป็นประโยชน์แก่ผู้ค้ำประกันด้วย และถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามที่ลดแล้วหรือลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ลดดังกล่าวไม่ครบถ้วนและผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือนั้นหรือลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามที่ลดดังกล่าวและผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้ตามที่ได้อลดนั้นแล้วก็ดีให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นและหากมีข้อตกลงใดที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้ำประกันข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ

6) ข้อตกลงที่ผู้ค้ำประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้ผ่อนระยะเวลาการชำระหนี้ อันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลา ข้อตกลงนั้นใช้บังคับไม่ได้ ยกเว้นผู้ค้ำ



ประกันซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือค้ำประกันเพื่อสินจ้างเป็นปกติชำระข้อตกลงล่วงหน้า เกี่ยวกับการผ่อนเวลาการชำระหนี้ให้ใช้ได้ต่อไป

แม้จะมีการแก้ไขในกฎหมาย (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557 แล้วก็ตามผู้ที่เกี่ยวข้องใน สัญญายังมองว่าต้องมีการแก้ไขเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมตามหลักการของการทำ สัญญาจึงเกิดการแก้ไขเพิ่มเติม**ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558** ดังนี้

1) ผู้ค้ำประกันที่เป็นนิติบุคคลและยินยอมเข้าผูกพันตนเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลง นั้นไม่เป็นโมฆะ แต่ไม่มีสิทธิตามมาตรา 688 (เกี่ยวให้ไปเรียกจากลูกหนี้ก่อน) มาตรา 689 (หากผู้ค้ำประกันพิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้มีทางจะชำระหนี้ได้และบังคับเอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้ไม่เป็นการยาก) และ 690 (ให้เจ้าหนี้ชำระหนี้เอาจากทรัพย์สิน ซึ่งลูกหนี้ที่เจ้าหนี้อึดไว้เป็นประกันก่อน)

2) ยกเลิกมาตรา 685 /1 ใน (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557 และใช้มาตรา 685 /1 ใหม่ แทนคือห้ามขยายขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันมิฉะนั้นเป็นโมฆะ และยกเลิก มาตรา 691 วรรคหนึ่งและใช้มาตรา 691 ใหม่แทน คือหากเจ้าหนี้ ลดหนี้ให้แก่ลูกหนี้ชั้นต้นเท่าใดให้แจ้งผู้ค้ำประกันทราบเป็นหนังสือภายใน 60 วันนับแต่วันที่ตกลง กับลูกหนี้ถ้าลูกหนี้ชำระหนี้เท่าไร หรือผู้ค้ำประกันทำการชำระหนี้เท่าใดผู้ค้ำประกัน หลุดพ้นเท่านั้น โดยที่ผู้ค้ำประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้แม้ล่วงเวลาชำระหนี้ตามที่เจ้าหนี้ ได้ลดหนี้ให้แก่ลูกหนี้ แต่ต้องไม่เกิน 60 วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดข้อตกลงได้ การใดที่จะมีผลบังคับเป็นอย่างอื่นในลักษณะเพิ่มภาระแก่ผู้ค้ำประกันให้ตกเป็นโมฆะ เหตุผล ของ การแก้ไขมาตรานี้เนื่องจากยังไม่มีบทบัญญัติที่ให้เจ้าหนี้แจ้งถึงการลดหนี้ให้ผู้ค้ำ ประกันทราบ ทำให้เดิมผู้ค้ำประกันไม่ทราบถึงจำนวนหนี้ที่ตนแบกภาระอยู่ว่ามี จำนวนเท่าไร

3) เพิ่มเติมมาตรา 700 วรรคสาม ในกรณีมีการตกลงไว้เป็นการล่วงหน้าให้เจ้า หนี้ผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้แล้วจะถือว่าผู้ค้ำประกันให้ความยินยอมในการผ่อนเวลานั้น ด้วย ข้อตกลงนี้ใช้บังคับไม่ได้เป็นโมฆะ แต่ถ้าผู้ค้ำประกันเป็นสถาบันการเงิน หรือ ผู้ค้ำประกันเพื่อสินจ้างเป็นปกติชำระ โดยประกอบเป็นอาชีพตั้งนี้สามารถทำได้ เพราะ ส่วนใหญ่จะมีค่าตอบแทนแก่ผู้ค้ำประกันเหล่านี้ จึงยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกัน

อนึ่งแม้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทั้งสองฉบับ ก็เป็นเพียงปรับปรุงเพิ่มเติมบางประเด็นให้เหมาะสมเท่านั้นแต่หลักเกณฑ์พื้นฐานว่าด้วยเรื่องค้ำประกันยังคงใช้ตามเดิม

วิเคราะห์ความไม่เป็นธรรมตามกฎหมายค้ำประกัน

จากปัญหาที่ผู้ค้ำประกันไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกฎหมายเดิม (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.2468 ว่าด้วยเรื่องค้ำประกัน) จนมีการปรับปรุงแก้ไขเป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่20) พ.ศ. 2557 และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ.2558 ดังกล่าวมาแล้วจึงนำเสนอสรุปเป็นตารางเปรียบเทียบได้ดังนี้



<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (พ.ศ.2468)</p>	<p>ความไม่เป็นธรรม</p>	<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557</p>	<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558</p>
<p>หลักการกฎหมาย</p>	<p>ความไม่เป็นธรรม</p>	<p>ความไม่เป็นธรรม</p>	<p>หลักการกฎหมาย</p>
<p>มาตรา 681 อันได้เฉพาะเพื่อให้นอนคนหรือให้นอนคนที่มีเงินหรือเงินมีเงินจะ</p>	<p>มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 681 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ มาตรา 681 อันค้ำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อนอนคนสมบูรณ์ หรือในอนาคคนหรือหนี้ที่มีเงินจะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ซึ่งหนี้นั้นอาจเป็นผลได้จึงประกันได้ แต่ต้องระบุวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ที่ค้ำประกัน ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงินสูงสุดที่ค้ำประกัน และระยะเวลาในการก่อหนี้ที่จะค้ำประกัน เว้นแต่เป็นการค้ำประกันเพื่อกิจการเมื่อร่วมกันไปหลายคราวตามมาตรา 699 จะไม่ระบุระยะเวลาดังกล่าวก็ได้ สัญญาค้ำประกันต้องระบุหนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้ค้ำประกันย่อมรับผิดชอบเฉพาะหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น หนี้อันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้เพราะทำด้วยความสำคัญผิดหรือเพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถนั้น ก่อจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันกรูเหตุสำคัญผิดหรือไร้ความสามารถนั้นในขณะที่ยังทำสัญญาผูกพันตน”</p>	<p>มาตรา 681 วรรคสอง กำหนดให้ค้ำประกันหรือหนี้ที่มีเงินจะเงินที่อาจเป็นผลได้จึงนั้น เป็นกรณีที่จำเป็นและสอดคล้องกับกิจกรรมทางพาณิชย์ในปัจจุบัน แต่ในทางปฏิบัติเจ้าหนี้จำนวนมากกลับใช้บทบาทผู้ยุติดังกล่าวเป็นช่องทางที่ทำให้การค้าประกันเป็นการประกัน การชำระหนี้อย่างไม่มีความชอบเขตจำกัด เพื่อป้องกันความเสียหายทั้งหลายที่อาจเกิดขึ้นแก่ตน โดยกำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบในบรรดาหนี้ที่ทั้งปวงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตทั้งหมดทุกประการด้วย ทำให้ผู้ค้ำประกันไม่มีโอกาสทราบว่าจะต้องรับผิดชอบในอนาคตและในวงเงินเท่าใด กรณีนี้จึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้ประกันค้ำประกัน</p>	<p>ผู้ค้ำประกันต้องค้ำประกันหนี้ทุกชนิดไม่ว่าเป็นหนี้ในอนาคคน โดยไม่มีข้อเบี่ยงเบนกำหนด อันถือว่าผู้ค้ำประกันต้องรับภาระหนักกว่าปกติ</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิม (พ.ศ.2468)</p>	<p>ความไม่เป็น ธรรม</p>	<p>หลักการกฎหมาย</p>	<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557</p>	<p>หลักการกฎหมาย (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558</p>	<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์</p>
<p>หลักการกฎหมาย</p>	<p>-----</p>	<p>มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 681/1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ “มาตรา 681/1 ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับลูกหนี้ร่วมกับหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”</p>	<p>ปัจจุบัน มาตรา 691 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า ถ้าผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ ผู้ค้าประกันไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้องให้เจ้าหนี้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อนได้ (มาตรา 688 และ 689) และไม่สามารถเรียกร้องให้ บังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ลูกหนี้ให้ไว้เป็นประกันแก่เจ้าหนี้ก่อนได้ (มาตรา 690) บัญญัตินี้เป็นแต่เพียงไม่ให้ผู้ค้าประกันใช้สิทธิเรียกร้องแต่ในทางปฏิบัติ เจ้าหนี้ใช้ความได้เปรียบทางเศรษฐกิจของตนกำหนดไว้ในสัญญาให้ผู้ค้าประกันสละสิทธิเรียกร้องและผู้ค้าประกันยอมรวมรับผิดชอบที่ที่ประกัน้อย่างลูกหนี้ร่วม ดังนั้น เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้เจ้าหนี้จึงบังคับชำระหนี้เอาแก่ผู้ค้าประกันอย่างลูกหนี้ร่วมทันที ซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกัน เพราะทำให้ผู้ค้าประกันมีฐานะเป็นลูกหนี้ขั้นต้น</p>	<p>มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของ มาตรา 681/1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557 “ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่กรณีผู้ค้าประกันซึ่งเป็นผู้ค้าและยินยอมเข้าผูกพันตนเพื่อรับผิดชอบลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ในกรณีเช่นนั้นผู้ค้าประกันซึ่งเป็นผู้ค้าประกันย่อมไม่มีสิทธิตั้งที่</p>	<p>กำหนดให้ผู้ค้าประกันที่เป็นนิติบุคคลสามารถผูกพันตนเพื่อรับผิดชอบร่วมกับหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมและไม่มีสิทธิติดตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 688 มาตรา 689 และมาตรา 690 เพื่อมิให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ ถือว่าอนุโลมให้ความเป็นธรรมกับผู้ค้าที่เป็นนิติบุคคล</p>



ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิม (พ.ศ.2468)	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558
หลักกฎหมาย	หลักกฎหมาย	หลักกฎหมาย
-----	<p>มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 685/1 ของหมวด 1 บทเบื้องต้นทั่วไประกอบด้วย 11 คำประพันธ์ของบรรพ 3 เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ “มาตรา 685/1 บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประพันธ์ที่แตกต่างไปจากมาตรา 681 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา 694 มาตรา 698 และมาตรา 699 เป็นโมฆะ”</p>	<p>มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 685/1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา 685/1 บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประพันธ์ที่แตกต่างไปจากมาตรา 681 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา 686 มาตรา 694 และมาตรา 699 เป็นโมฆะ”</p>
-----	<p>ความไม่เป็นธรรม</p> <p>ในทางปฏิบัติเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกัน เจ้าหนี้ที่มีหลักทรัพย์กับผู้ค้าประกันโดยให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบที่ค่าประกัน บัญชีลักษณะที่ค่าประกันกำหนด อันเป็นภาระแก่ผู้ค้าประกันเกินสมควร และทำให้ผู้ค้าประกันต้องผูกพันตามข้อตกลงที่เกินสมควร จึงควรกำหนดให้ข้อตกลงดังกล่าวเป็นโมฆะ</p>	<p>ความไม่เป็นธรรม</p> <p>เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ค้า จึงกำหนดให้ข้อตกลงที่แตกต่างจากบัญชีที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้าประกันที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้าประกันตามมาตรา 686 เป็นโมฆะเพื่อให้เจ้าหนี้ทำสัญญา ยกเว้น บัญชีปฏิบัติดังกล่าว</p>



ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิม (พ.ศ.2468)		ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557		ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558	
หลักกฎหมาย	ความไม่เป็นธรรม	หลักกฎหมาย	ความไม่เป็นธรรม	หลักกฎหมาย	ความไม่เป็นธรรม
มาตรา 691 ถ้าผู้ ค้าประจักษ์ต้องรับ ผิดร่วมกันกับลูก หนี้ ท่านว่า ผู้ค้า ประจักษ์ยอมไม่มี สิทธิจึงกล่าวไว้ มาตรา 688 และ มาตรา 689 และ มาตรา 690	ไม่ เป็น ธรรม เพราะ 1. การต้องเป็น ลูกหนี้ร่วม 2. ผู้ค้าประจักษ์ หมดสิทธิ์จะใช้ กฎหมายปฏิเสธ การชำระหนี้	ชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อนการคิดนัด ชำระหนี้ ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบ ก็ได้ และให้ความในมาตรา 701 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในระหว่างที่ผู้ค้าประจักษ์ชำระหนี้ตามเงื่อนไข และวิธีการในการชำระหนี้ของลูกหนี้ร่วม วรรคสาม เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น เพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นไม่ได้ การชำระหนี้ของผู้ค้าประจักษ์ตามมาตรานี้ ไม่ กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้าประจักษ์ตาม มาตรา 693” มาตรา 7 ให้ยกเลิกความในมาตรา 691 แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปมีแทน “มาตรา 691 ในกรณีที่เจ้า หนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวน หนี้ที่มีการค้าประจักษ์ รวมทั้งดอกเบี้ย ค่า สินไหมทดแทน หรือค่าภาระคดีพันอันเป็น อุปสรรคแห่งหนี้รายนั้น ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ ตามที่ได้อัดไว้แล้ว ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ได้ติด ตั้งกล่าวไปครบถ้วนแล้วก็ได้ชำระหนี้ ส่วนที่เหลืออันแล้วก็ได้ ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตาม ที่ได้ติดตั้งกล่าวแต่ผู้ค้าประจักษ์ไม่ได้ชำระหนี้ตาม ที่ได้ติดนั้นแล้วก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกล่าวโดย	เนื่องจากหนี้ประจักษ์อันอันเกิดจาก สัญญา เช่น สัญญาซื้อขายสัญญาเช่า ประจักษ์หนี้จึงเป็นสัญญาที่หักขึ้น แยกต่างหากจากกัน และหลาย กรณีเจ้าหนี้ได้ลดจำนวนหนี้เงินกู้ ดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน ตลอดจน จนความรับผิดพันอันเป็นอุปสรรค แห่งหนี้รายการที่มีการค้าประจักษ์นั้น แต่ไม่มีการแจ้งให้ผู้ค้าประจักษ์ ทราบข้อมูลดังกล่าว ทำให้ผู้ค้า ประจักษ์ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหนี้ ของลูกหนี้ได้ตามจำนวนหนี้ที่ได้ลด ลงนั้น จึงควรกำหนดบทบัญญัติให้ ผู้ค้าประจักษ์หลุดจากการค้าประจักษ์ หากได้มีการชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว และเนื่องจากหลักการในมาตรานี้ เป็นเรื่องสำคัญยิ่งกำหนดห้ามการ ตกลงที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ ค้าประจักษ์ แต่หากเป็นการตกลงให้ ผู้ค้าประจักษ์มีภาระน้อยกว่าที่มา ตราขึ้นกำหนดก็สามารถกระทำได้	หนี้ของลูกหนี้ การที่จะให้ ผู้ค้าประจักษ์ต้องรับผิดชอบ ชอบในหนี้ที่เพิ่มขึ้นซึ่งตั้ง กล่าวจึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้ ค้าประจักษ์อย่าง หากผู้ ค้าประจักษ์มีเอกสารทราบ ถึงการที่ลูกหนี้ผิดนัดผู้ค้า ประจักษ์ก็อาจขอชำระหนี้ ทั้งหมดแทนลูกหนี้ทันที เพื่อจะได้ไม่ต้องรับผิดชอบ ชอบในดอกเบี้ยและค่า สินไหมทดแทนตลอดจน ค่าภาระคดีพันอันเป็น อุปสรรคแห่งหนี้ที่เพิ่มขึ้น นั้น และหากผู้ค้าประจักษ์ ขอชำระหนี้เช่นนี้นั้นยอม ควรที่ผู้ค้าประจักษ์จะหลุด พ้นจากความรับผิดชอบ ในบรรดาดอกเบี้ยและค่า สินไหมทดแทน ตลอดจน ค่าภาระคดีพันอันเป็น	

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิม (พ.ศ.2468)	ความไม่เป็นธรรม	หลักกฎหมาย	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558
<p>มาตรา 700 ถ้าคำประกันหนึ่งอันจะ ต้องชำระ ณ เวลา มีกำหนดแน่นอน และเจ้าหนี้ยอม ผ่อนเวลาให้แก่ ลูกหนี้ได้รื้อทำนอง ผู้ค้าประกัน ย่อม หลุดพ้น จาก ความรับผิด</p> <p>แต่ถ้าผู้ประกัน ได้ตกลงด้วยใน การผ่อน เวลา ทำนองว่า ผู้ค้า ประกัน หากหลุด พ้นจากความรับผิด</p>	<p>---</p>	<p>กำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ได้ตกลงกล่าวแล้ว หรือไม่ก็ตาม ให้ผู้ค้าประกันเป็นอันหลุดพ้น จากการรับประกัน ข้อตกลงที่ดีมีผลเป็น การ เพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันในโอกาสที่บัญญัติ ไว้ในวรรคหนึ่ง ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”</p> <p>มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในมาตรา 700 แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา 700 ถ้าคำประกันหนึ่งอันจะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอนและเจ้าหนี้ยอมผ่อน เวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้าประกันย่อมหลุดพ้นจาก ความรับผิด เว้นแต่ผู้ค้าประกันจะตกลงด้วย ในการผ่อนเวลานั้น</p> <p>ข้อตกลงที่ผู้ค้าประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้า หนี้ผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้าหนี้ ผ่อนเวลา ข้อตกลงงั้นนับว่าบังคับมิได้”</p>	<p>โดยหลักการแล้ว การผ่อนเวลา ชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ย่อมทำให้ผู้ ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิด</p> <p>เว้นแต่ว่าผู้ค้าประกันได้ให้ความ ยินยอมกับ การผ่อนเวลานั้น ซึ่ง แสดงให้เห็นว่าผู้ค้าประกันมีสิทธิที่ จะเลือกว่าตนจะยอมเป็นประกัน ในหนึ่งนั้นต่อไปหรือไม่หากมีการ ผ่อนเวลาชำระหนี้แต่ไม่ทางปฏิบัติ เจ้าหนี้ซึ่งมีความได้เปรียบทาง เศรษฐกิจอาจกำหนดให้ผู้ค้า ประกันต้องรับผิดชอบมากกว่าการ อันไม่เป็นธรรมกับผู้ค้าประกัน</p> <p>โดยการที่เจ้าหนี้กำหนดในสัญญา ในลักษณะที่ให้ผู้ค้ายินยอมล่วงหน้า กับการชำระหนี้กับลูกหนี้ซึ่ง หนี้ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ซึ่ง เป็นการผูกมัดผู้ค้าประกันต้องรับ ภาระผ่อนชำระหนี้ในหนี้ปลอด แม้ว่าจะมี การผ่อนเวลาให้ลูกหนี้ชำระหนี้ ก็ตาม ซึ่งข้อตกลงเช่นนี้ทำให้ผู้ค้า</p>	<p>กำหนดให้ผู้ค้าประกันที่ เป็นสถาบันการเงินหรือ ค้าประกันเพื่อเงินจึงเป็น ปกติจะ สามารถทำข้อ ตกลงได้ล่วงหน้า ยินยอม ให้มีการผ่อนเวลาได้เพื่อมิ ให้กระทบต่อการดำเนิน โครงการต่างๆของภาคธุรกิจ ที่มีสถาบันการเงินเป็นผู้ ค้าประกันและการดำเนิน ธุรกิจของภาคเอกชน เพื่อความ เป็นธรรมแก่ผู้ค้า ประกันที่เป็นบุคคล</p>
<p>หลักกฎหมาย</p>	<p>ความไม่เป็นธรรม</p>	<p>หลักกฎหมาย</p>	<p>ความไม่เป็นธรรม</p>	<p>ความไม่เป็นธรรม</p>



ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิม (พ.ศ.2468)	ความไม่เป็น ธรรม	หลักกฎหมาย	ความไม่เป็นธรรม	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558	หลักกฎหมาย	ความไม่เป็นธรรม
หลักกฎหมาย	-----	มาตรา 18 บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น	มาตรา 19 ในกรณีที่ลูกหนี้คืนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา 686 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้	ทราบถึงข้อตกลงดังกล่าวภายในหลักร้อยวันนับแต่วันข้อตกลงนั้น ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามที่ตกลงแล้วก็ได้ ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ตกลงแล้วก็ได้ ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ตกลงแล้วก็ได้ ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ตกลงแล้วก็ได้ ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ตกลงแล้วก็ได้	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558	หลักกฎหมาย	กำหนดโทษเฉพาะกาลรองรับสัญญาที่ขึ้นก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับให้มีโทษก่อนดังกล่าว เกิดความไม่เป็นธรรมแก่คู่สัญญา

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิม (พ.ศ.2468)	ความไม่เป็นธรรม	หลักกฎหมาย	ความไม่เป็นธรรม	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558	หลักกฎหมาย	ความไม่เป็นธรรม
-----	-----	<p>มาตรา 20 ในกรณีที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีประกัน หรือค่าภาระ ทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระ ติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้น ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา 691 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกัน หากภายหลังจากกฎหมายใหม่ใช้บังคับอันมีผลเป็นการลดหนี้ให้ลูกหนี้ตามมาตรา 691 ที่แก้ไขเพิ่มเติม</p>	<p>กำหนดบทเฉพาะกาล เพื่อให้ผู้ค้ำประกันได้ประโยชน์จากการใดๆ อันมีผลเป็นการลดหนี้ให้แก่ลูกหนี้ภายหลังจากที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์(ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557 มีผลใช้บังคับ</p>	<p>วรรคสอง มีให้ใช้บังคับแก่กรณีผู้ค้ำประกันหรือค้ำสถาบันการเงินหรือค้ำประกันเพื่อลีนจำ เป็นเป็นปกติธุระ” มาตรา 8 บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัติมีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>มาตรา 9 ในกรณีที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีประกันค่า ประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่า</p>	<p>ความไม่เป็นธรรม</p>



<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิม (พ.ศ.2468)</p>	<p>ความไม่เป็น ธรรม</p>			
<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557</p>	<p>หลักกฎหมาย</p>	<p>ความไม่เป็นธรรม</p>		
<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558</p>	<p>หลักกฎหมาย</p>	<p>ความไม่เป็นธรรม</p>	<p>การติดพันอันเป็น อุปสรรคแห่งทรัพย์สิน เจ้าหนี้มีหนังสือแจ้งให้ ชำระหนี้ทราบถึงการลด หนี้ดังกล่าวภายในหกสิบ วันนับแต่วันที่พระราช บัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ ผู้ค้าประกันเป็นอันหลุด พ้นจากการค้าประกัน ตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 691 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราช บัญญัตินี้</p>	

สรุป

1) หลักเกณฑ์โดยทั่วไปของสัญญาค้ำประกันยังคงใช้บังคับเหมือนเดิม เช่น สัญญาค้ำประกันต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกัน การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ในการเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระ และหากผู้ค้ำประกันไม่ชำระหนี้ เจ้าหนี้ก็อาจฟ้องผู้ค้ำประกันได้ เป็นต้น

2) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับผู้ค้ำประกันเดิม วางหลักให้ผู้ค้ำประกันอยู่ในฐานะลูกหนี้ชั้นที่สอง มิได้อยู่ในฐานะลูกหนี้ร่วมแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม เจ้าหนี้มักกำหนดสัญญาค้ำประกัน ยกเว้นหลักการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อให้ผู้ค้ำประกันเข้ามาร่วมรับผิดชอบในฐานะลูกหนี้ร่วม ซึ่งกรณีดังกล่าวสามารถทำได้ เพราะกฎหมายมองว่าเรื่องดังกล่าวมิได้ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงกลายเป็นช่องทางให้เจ้าหนี้เอา راحتเอาเปรียบผู้ค้ำประกัน และทำให้ผู้ค้ำประกันไม่ได้รับความเป็นธรรม ต้องรับภาระหนักขึ้นกว่าที่ควร

3) ในการทำสัญญาให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบในส่วนที่แตกต่างไปจากกฎหมาย อันเป็นภาระแก่ผู้ค้ำประกันเกินสมควร ศาลฎีกาได้พิพากษาว่าข้อตกลงนั้นไม่เป็นโมฆะและไม่เป็นภาระแก่ผู้ค้ำประกันเกินกว่าที่คาดหมายได้ตามปกติ อันจะทำให้เป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม

4) เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับผู้ค้ำประกันเดิมไม่เป็นธรรม จึงมีการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับผู้ค้ำประกันใหม่ เพื่อสร้างหลักประกันและอำนวยความสะดวกให้ผู้ค้ำประกันให้มากขึ้นตั้งแต่ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557 และ (ฉบับที่ 21) พ.ศ.2558

5) การกำหนดให้นิติบุคคลเข้าเป็นผู้ค้ำประกัน และสามารถเข้าเป็นลูกหนี้ร่วมได้ เป็นผลดีในเชิงธุรกิจเพราะทำให้เกิดความเชื่อมั่นของเจ้าหนี้ในการปล่อยสินเชื่อมากกว่าการใช้บุคคลธรรมดาเข้าค้ำประกัน ยิ่งอยู่ในฐานะของลูกหนี้ร่วมเจ้าหนี้ก็จะได้รับชำระอย่างแน่นอน

6) โดยทั่วไปการบัญญัติกฎหมายและการแก้ไขเพิ่มเติมแต่ละฉบับมีกระบวนการขั้นตอนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพของสังคมและความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ ตั้งแต่มีคณะกรรมการพิจารณาปัญหาในเบื้องต้น การรับฟังความคิดเห็นจากหลายฝ่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน เป็นต้น การประกาศใช้



กฎหมายที่เร่งด่วนโดยไม่เข้าสู่กระบวนการดังกล่าวผลตอบรับคือกฎหมายนั้นไม่สามารถบังคับได้จริง หรือเกิดการละเมิดข้อกฎหมายอาจจะด้วยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม จึงเป็นเรื่องที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายไม่อาจเพิกเฉยต่อไปได้ ในกรณีของการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557 ได้ดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าว แต่กระนั้นก็ยังมียกข้อทักท้วงจนนำมาสู่การแก้ไข (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558 ในเวลาไม่ถึงปี ดังนั้นหากพิจารณาแล้วแม้จะผ่านการกลั่นกรองเพียงใดก็ตาม สิ่งที่จะพิสูจน์ว่ากฎหมายใดเป็นธรรมหรือไม่ คือการตอบรับของผู้เกี่ยวข้องในการนำกฎหมายมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดหลังการประกาศใช้แล้วนั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

กิตติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. *Theory of Justice and Life of John Rawls : ว่าด้วยทฤษฎีความยุติธรรมและชีวิตของจอห์น ราวล์ส*. (26 พฤษภาคม 2560) สืบค้นจาก www.chaoprayanews.com.

ชัชฎาภรณ์ ประยูรวงษ์. *กฎหมายค้ำประกันและการจำนองที่แก้ไขเพิ่มเติม : ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันและผู้จำนอง*. (24 กุมภาพันธ์ 2560) สืบค้นจาก http://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2558/aug2558-1.pdf.

เดชอุดม ไกรฤทธิ. (2558.) *พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557 (บทบัญญัติว่าด้วยหนี้ ค้ำประกัน จำนอง)*. การสัมมนากฎหมายใหม่ เรื่อง ทวงหน้อย่างไรไม่ให้ติดคุก เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2558 ณ อาคารห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่.

ปัญญา ถนอมรอด. (2553.) *ยืม ค้ำประกัน จำนอง จำน่า*. พิมพ์ครั้งที่ 7 : กรุงเทพฯ : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ปัญญา อุดชาชน. *ความยุติธรรมกับรัฐธรรมนูญภายใต้ประชาคมอาเซียน*. (25 พฤษภาคม 2560) สืบค้นจาก Kpi.ac.th/media/pdf/M7_215.pdf

มานวราชเสวี, พระยา. *อุทธรณ์สำหรับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1 - 2 ฉบับกรร่างกฎหมาย : ที่มาของกฎหมายในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1 - 5*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

สุดา (วัชรวัฒนากุล) วิศรุตพิชญ์. *คำอธิบายกฎหมายค้ำประกันและจำนองที่แก้ไขเพิ่มเติม*. (10 มีนาคม 2559) ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2557. สืบค้นจาก <http://www.law.tu.ac.th/wp-content/uploads/2015/01/8janfinal4jeed.pdf>.

สุดา (วัชรวัฒนากุล) วิศรุตพิชญ์. (2547.) *ค้ำประกัน จำนอง จำน่า*. พิมพ์ครั้งที่ 4 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.



สุพจน์ กุ້มมานะชัย. (2550.) *ย่อหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะคำประกัน
จำนอง และจำนำ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. *บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับ
ที่..)* พ.ศ., เรื่องเสร็จที่ 110/2558.